

ກາຄພນວກ

ภาคผนวก 1

สูจิที่ใช้ในการหาคุณภาพ เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าความยาก (Difficulty) คือค่า p และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) คือค่า D ของแบบทดสอบที่ได้จากการวิเคราะห์เป็นรายชื่อ โดยวิธีคำนวณจากสูตร (Nitko, 1983 : 288, 292)

$$\text{ค่าความยาก } p = \frac{N_u + N_l}{T_u + T_l}$$

เมื่อ p แทน ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ

N_u แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก

N_l แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

T_u แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง

T_l แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

$$\text{ค่าอำนาจจำแนก } D = P_u - P_l$$

เมื่อ D แทน ค่าอำนาจจำแนก

P_u แทน สัดส่วนระหว่างนักเรียนตอบถูกในกลุ่มสูงกับจำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงทั้งหมด

P_l แทน สัดส่วนระหว่างนักเรียนตอบถูกในกลุ่มต่ำกับจำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำทั้งหมด

ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดผลลัมพุทธ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ดังตาราง 10

ตาราง 10 ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
1	.32	.22
2	.79	.43
3	.46	.21
4	.54	.50
5	.25	.22
6	.46	.50
7	.50	.58
8	.61	.36
9	.32	.36
10	.57	.57
11	.46	.50
12	.54	.21
13	.29	.29
14	.29	.29
15	.57	.28
16	.39	.50
17	.32	.36
18	.39	.50
19	.36	.29
20	.39	.21

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์ โดยใช้สูตร KR-20 สูตร (Ebel and Frisbie, 1986 : 77)

$$r = \frac{k}{k-1} [1 - \frac{\sum pq}{s^2}]$$

เมื่อ r แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบถูก

q แทน สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบผิด

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมหั้งหมด

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่องบทประยุกต์

$$k = 20$$

$$\sum pq = 3.821$$

$$s^2 = 11.374$$

แทนค่าสูตร

$$r = \frac{20}{20-1} [1 - \frac{3.821}{11.374}]$$

$$= .70$$

∴ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่องบทประยุกต์ มีค่าเท่ากับ .70

ภาคผนวก 2

แบบแผนที่ได้จากการทดลอง และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบแผนที่ได้จากการทดลอง

ตาราง 11 แบบแผนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

a_1		a_2	
b_1	b_2	b_1	b_2
9	10	7	9
9	10	10	11
8	11	9	15
11	9	11	10
6	13	9	12
13	9	9	11
15	10	9	11
10	16	8	11
14	9	10	8
11	13	8	9
10	11	10	11
8	12	9	7
9	9	10	13
9	8	9	11
11	9	8	10
15	10	9	9
9	16	9	9
9	16	9	13
9	11	8	7

ตาราง 11 (ต่อ)

a_1		a_2	
b_1	b_2	b_1	b_2
12	7	13	13
9	10	14	10
12	8	7	11
9	10	11	12
10	13	7	7
10	13	9	8
12	10	6	7
12	9	12	8
7	9	11	10
8	11	7	10
12	13	6	9
5	9	7	7
6	12	7	9
10	8	5	10
7	10	9	7
9	8	5	8
6	11	10	12
n		36	36
ΣX		351	383
ΣX^2		3631	4259
\bar{X}		9.750	10.639
SD		2.442	2.295
SD^2		5.964	5.266
		8.806	9.861
		2.026	2.045
		4.104	4.180

2. สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สติติค่า ๆ กันนี้

2.1 หาค่ามัธยมเลขคณิต (\bar{X})

สูตร (Ferguson, 1981 : 49)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่ามัธยมเลขคณิต

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สูตร (Ferguson, 1981 : 68)

$$SD = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX^2 แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน

$(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.3 วิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของข้อมูลโดยใช้วิธีการของ ฮาร์ตเลย์ (Hartley)

สูตร (Winer, 1971 : 206)

$$F_{\max} = \frac{s_{\text{largest}}^2}{s_{\text{smallest}}^2}$$

เมื่อ F_{\max} แทน การแจกแจงของ F_{\max}

s_{largest}^2 แทน ความแปรปรวนที่มากที่สุด

s_{smallest}^2 แทน ความแปรปรวนที่มีค่าต่ำสุด

ผลจากการคำนวณได้ค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่ม ดังนี้

$$S_1^2 = 5.964$$

$$S_2^2 = 5.266$$

$$S_3^2 = 4.104$$

$$S_4^2 = 4.180$$

$$F_{\max} = \frac{5.964}{4.104}$$

$$= 1.453$$

จากการเปรียบเทียบค่า F_{\max} ที่คำนวณได้กับค่า F_{\max} จาก

ตาราง C.7 (Winer, 1971 : 875) $F_{\max}, .05 (4,35) = 2.610$

จะเห็นว่าค่า F_{\max} ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่า F_{\max} จากตาราง ดังนั้น ความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคторเรียงสุ่มสมบูรณ์ 2×2
(2×2 Completely Randomized Factorial Design) โดยใช้สูตรลักษณ์และสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (Kirk, 1982 : 355)

สูตรลักษณ์ในการคำนวณ

$$[Y] = \frac{\left(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q Y_{ijk} \right)^2}{npq}$$

$$[ABS] = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q Y_{ijk}^2$$

$$[A] = \sum_{j=1}^p \frac{\left(\sum_{i=1}^n \sum_{k=1}^q Y_{ijk} \right)^2}{nq}$$

$$[B] = \frac{\sum_{k=1}^q (\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p Y_{ijk})^2}{np}$$

$$[AB] = \frac{\sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q (\sum_{i=1}^n Y_{ijk})^2}{n}$$

$\sum_{i=1}^n Y_{ijk}$ แทน คะแนนของนักเรียนแต่ละคนที่เข้ารับการทดลอง

n แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มทดลอง

p แทน ระดับตัวแปรของรูปแบบการเรียนแบบกลุ่มย่อย

q แทน ระดับของตัวแปรเงื่อนไขการเสริมแรง

$(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q Y_{ijk})^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q Y_{ijk}^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละคะแนนยกกำลังสอง

$\sum_{j=1}^p (\sum_{i=1}^n \sum_{k=1}^q Y_{ijk})^2$ แทน ผลรวมกำลัง 2 ของคะแนนรวมแต่ละระดับของตัวแปรวิธีเรียนแบบกลุ่มย่อย

$\sum_{k=1}^q (\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p Y_{ijk})^2$ แทน ผลรวมกำลัง 2 ของคะแนนรวมแต่ละระดับของเงื่อนไขการเสริมแรง

$\sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q (\sum_{i=1}^n Y_{ijk})^2$ แทน รวมกำลัง 2 ของคะแนนรวมในแต่ละเซลล์ของวิธีเรียนแบบกลุ่มย่อยและเงื่อนไขการเสริมแรง

สูตรการคำนวณ

$$SS_{Total} = [ABS] - [Y]$$

$$SS_A = [A] - [Y]$$

$$SS_B = [B] - [Y]$$

$$SS_{AB} = [AB] - [A] - [B] + [Y]$$

$$SS_{W.cell} = [ABS] - [AB]$$

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลสี่เหลี่ยมสมบูรณ์ 2×2

Source	SS	df	MS	F
A	SS_A	p-1	SS_A/df	$MS_A/MS_{W.cell}$
B	SS_B	q-1	SS_B/df	$MS_B/MS_{W.cell}$
AB	SS_{AB}	(p-1)(q-1)	SS_{AB}/df	$MS_{AB}/MS_{W.cell}$
W.cell	$SS_{W.cell}$	$pq(n-1)$	$SS_{W.cell}/df$	
Total	SS_T	$npq-1$		

ขั้นตอนการคำนวณของคะแนนที่ได้จากการทดลองในตาราง 12
เพื่อนำค่าต่าง ๆ มาใส่ตามสูตร มีดังต่อไปนี้

ตาราง 13 ตารางสรุป AB

	b_1	b_2	รวมทั้งหมด
a_1	351	383	734
a_2	317	355	672
รวมทั้งหมด	668	738	1406

การคำนวณ

$$\begin{aligned}
 [Y] &= \frac{\left(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q Y_{ijk} \right)^2}{npq} \\
 &= \frac{1406^2}{(36)(2)(2)} \\
 &= 13728.028
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 [\text{ABS}] &= \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q Y_{ijk}^2 \\
 &= 9^2 + 9^2 + 8^2 + 11^2 \dots 7^2 + 8^2 + 12^2 \\
 &= 14472
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 [A] &= \sum_{j=1}^p \frac{\left(\sum_{i=1}^n \sum_{k=1}^q Y_{ijk} \right)^2}{nq} \\
 &= \frac{734^2}{(36)(2)} + \frac{672^2}{(36)(2)} \\
 &= 13754.722
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 [B] &= \sum_{k=1}^q \frac{\left(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p Y_{ijk} \right)^2}{np} \\
 &= \frac{668^2}{(36)(2)} + \frac{738^2}{(36)(2)} \\
 &= 13762.056
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 [AB] &= \sum_{j=1}^p \sum_{k=1}^q \frac{\left(\sum_{i=1}^n Y_{ijk} \right)^2}{n} \\
 &= \frac{351^2}{36} + \frac{383^2}{36} + \frac{317^2}{36} + \frac{355^2}{36} \\
 &= 13789
 \end{aligned}$$

$$SS_{Total} = [ABS] - [Y]$$

$$= 14472 - 13728.028$$

$$= 743.972$$

$$SS_A = [A] - [Y]$$

$$= 13754.722 - 13728.028$$

$$= 26.694$$

$$SS_B = [B] - [Y]$$

$$= 13762.056 - 13728.028$$

$$= 34.028$$

$$SS_{AB} = [AB] - [A] - [B] + [Y]$$

$$= 13789 - 13754.722 - 13762.056$$

$$+ 13728.028$$

$$= 0.25$$

$$SS_{W.cell} = [ABS] - [AB]$$

$$= 14472 - 13789$$

$$= 683$$

แทนค่าต่าง ๆ ในตารางได้ดังนี้

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอร์เรียลสูงสุดร์ 2×2

Source	SS	df	MS	F
A	26.694	1	26.694	5.471*
B	34.028	1	34.028	6.974**
AB	0.250	1	0.250	0.051
W.cell	683.000	140	4.879	
Total	743.972	143		

* p < .05

** p < .01

ภาคผนวก 3

1. บทเรียนคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์จำนวน 4 บทเรียน ดังนี้
 - 1.1 บทเรียนที่ 1 โจทย์ปัญหาเศษส่วน
 - 1.2 บทเรียนที่ 2 โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณหารหารา
 - 1.3 บทเรียนที่ 3 เศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อย (ร้อยละ)
 - 1.4 บทเรียนที่ 4 โจทย์ปัญหาการหารร้อยละ
2. แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์ จำนวน 4 ชุด
3. แบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ จำนวน 1 ฉบับ

บทเรียนที่ 1 โจทย์ปัญหาเศษส่วน

จุดประสงค์เชิงพุทธิกรรม

หลังจากนักเรียนเรียนบทเรียนนี้จบแล้ว นักเรียนสามารถแสดงพุทธิกรรมต่อไปนี้ได้

1. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาเศษส่วนมาให้ นักเรียนสามารถเขียนอธิบายได้ว่า ใน การหาคำตอบ จะต้องใช้วิธีการ บวก ลบ คูณ หรือหารระหว่างจำนวนใดกับจำนวนใด หรือสามารถเขียนให้เป็นประโยคลัญลักษณ์ได้
2. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาเศษส่วนมาให้ นักเรียนสามารถใช้หลักการคูณเศษส่วนกับจำนวนเต็มหาคำตอบได้

คำแนะนำในการเรียนบทเรียน

1. บทเรียนนี้เป็นบทเรียนเรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วน
2. ให้นักเรียนเรียนบทเรียนนี้ร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม โดยใช้เวลา 20 นาที
3. ให้นักเรียนพยายามอ่านบทเรียนให้ค่อยย่อรีบร้อน
4. การทำแบบฝึกหัด นักเรียนจะทำข้อไหนก่อนก็ได้ โดยใช้เวลา 40 นาที
5. การส่งแบบฝึกหัด ให้ส่งเป็นผลงานกลุ่ม 1 ชุด

บทที่ 1 โจทย์ปัญหาเศษส่วน

โจทย์ปัญหาเศษส่วนในบทเรียนนี้ เป็นโจทย์ปัญหาที่กำหนดจำนวนเต็ม ของสิ่งต่าง ๆ มาให้ และกำหนดเศษส่วนของจำนวนเต็มนั้น ให้หาจำนวนของ เศษส่วนนั้น ซึ่งวิธีการหาคำตอบจำต้องใช้การคูณเศษส่วนกับจำนวนเต็มเป็นหลัก การคูณเศษส่วนด้วยจำนวนเต็มสามารถหาผลลัพธ์ได้โดยอาศัยรูปที่ แห่งๆ กันนี้

ตัวอย่างที่ 1 $\frac{1}{4}$ ของ 8 =

จากรูป $\frac{1}{4}$ ของ 8 = 2 (รูปที่แห่งๆ)

$$\begin{aligned} \text{หรือ } \frac{1}{4} \text{ ของ } 8 &= \frac{1}{4} \times 8 = \frac{1 \times 8}{4} \quad (\text{เปลี่ยนคำว่าของเป็น } \times) \\ &= \frac{8}{4} = 2 \quad (8 \text{ หารด้วย } 4 \text{ ได้ } 2) \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ 2 $\frac{2}{3}$ ของ 9 =

จากรูป $\frac{2}{3}$ ของ 9 = 6 (รูปที่แห่งๆ)

$$\begin{aligned} \text{หรือ } \frac{2}{3} \text{ ของ } 9 &= \frac{2}{3} \times 9 = \frac{2 \times 9}{3} \quad (\text{เปลี่ยนคำว่าของเป็น } \times) \\ &= \frac{18}{3} = 6 \quad (18 \text{ หารด้วย } 3 \text{ ได้ } 6) \end{aligned}$$

หลักในการคูณเศษส่วนด้วยจำนวนเต็ม ให้นำจำนวนเต็มคูณกับเศษ ส่วนเป็นเลขเดิม

ตัวอย่างที่ 3 $\frac{2}{5}$ ของสมุด 25 เล่ม เป็นสมุดกี่เล่ม

ประโยชน์สูงสุด $\frac{2}{5} \times 25 = \boxed{}$

วิธีทำ $\frac{2}{5} \times 25 = \frac{2 \times 25}{5} = \frac{50}{5}$ (2 คูณ 25 ได้ 50 ส่วน 5 เป็น 5)

= 10 (เอา 5 หาร 50 ได้ 10)

ตอบ 10 เล่ม

ตัวอย่างที่ 4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้ามี 30 คน เป็นนักเรียนชาย $\frac{3}{5}$ ของนักเรียนทั้งหมด จงหาว่าเป็นนักเรียนชายกี่คน

วิธีวิเคราะห์โจทย์

1. โจทย์ให้หาอะไร

(จำนวนนักเรียนชาย)

2. โจทย์กำหนดอะไรมาให้

(นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้ามี 30 คน เป็นนักเรียนชาย $\frac{3}{5}$ ของนักเรียนทั้งหมด)

3. เขียนเป็นประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

$$\frac{3}{5} \times 30 = \boxed{}$$

วิธีทำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า มี 30 คน

เป็นนักเรียนชาย $\frac{3}{5}$ ของนักเรียนทั้งหมด

เป็นนักเรียนชาย $\frac{3}{5} \times 30$ คน (นักเรียนทั้งหมดมี 30 คน)

ดังนั้นเป็นนักเรียนชาย $\frac{3}{5} \times 30 = \frac{3 \times 30}{5}$ คน

$$= \frac{90}{5} = 18 \text{ คน} \quad (\text{เอา } 5 \text{ ไปหาร } 90 \text{ ได้ } 18)$$

ได้ 18)

เป็นนักเรียนชาย 18 คน

ตอบ 18 คน

ตัวอย่างที่ 5 มาลีซื้อสมุดมา 150 เล่ม ขายไป $\frac{4}{5}$ ของสมุดที่ซื้อมา
มาลีจะเหลือสมุดกี่เล่ม

วิธีวิเคราะห์โจทย์

1. โจทย์ให้หาอะไร
(มาลีจะเหลือสมุดกี่เล่ม)
2. โจทย์กำหนดอะไรมาให้
(มาลีซื้อสมุดมา 150 เล่ม ขายไป $\frac{4}{5}$ ของสมุดที่ซื้อมา)
3. จากสิ่งที่โจทย์กำหนดให้ จะต้องหาอะไรก่อนจึงจะได้คำตอบ
(มาลีขายสมุดไปกี่เล่ม)
4. จากข้อ 3 เชียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร
 $\frac{4}{5} \times 150 =$
5. ขั้นสุดท้ายที่โจทย์ให้หา เชียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร
 $150 - (\frac{4}{5} \times 150) = \boxed{}$

วิธีทำ มาลีซื้อสมุดมา 150 เล่ม
ขายไป $\frac{4}{5}$ ของสมุดที่ซื้อมา

$$\text{ขายไป } \frac{4}{5} \times 150 = \frac{4 \times 150}{5} \text{ เล่ม}$$

$$= \frac{600}{5} = 120 \text{ เล่ม } (4 \text{ คูณ } 150 \text{ หารด้วย } 5)$$

ก็คงเหลือมาลีจะเหลือสมุด $150 - 120 = 30$ เล่ม

หรือ $150 - (\frac{4}{5} \times 150) = 30$ เล่ม

ตอบ 30 เล่ม

คัวอย่างที่ 6 วิชาภาษาไทยมีคะแนนเต็ม 70 คะแนน วีณาสอบได้ $\frac{5}{7}$ ของ
คะแนนเต็ม ひとาสอบได้มากกว่าวีณา 12 คะแนน ひとา
สอบได้กี่คะแนน

วิธีวิเคราะห์โจทย์

1. โจทย์ให้หาอะไร
(ひとาสอบภาษาไทยได้กี่คะแนน)
2. โจทย์กำหนดอะไรมาให้
(วิชาภาษาไทยมีคะแนนเต็ม 70 คะแนน วีนาสอบได้ $\frac{5}{7}$
ของ 70 คะแนน ひとาสอบได้มากกว่าวีนา 12 คะแนน)
3. จากข้อ 2 ถ้าอยากรู้คะแนนของวีนาเขียนเป็นประโยค
สัญลักษณ์ได้อย่างไร
 $\frac{5}{7} \times 70 = \boxed{}$
4. ถ้าจะหาคะแนนของひとาจะต้องเขียนประโยคสัญลักษณ์อย่างไร
 $(\frac{5}{7} \times 70) + 12 = \boxed{}$

วิธีทำ วิชาภาษาไทยมีคะแนนเต็ม 70 คะแนน

วีนาสอบได้ $\frac{5}{7}$ ของคะแนนเต็ม

$$\begin{aligned}\text{วีนาสอบได้ } & \frac{5}{7} \times 70 = \frac{5 \times 70}{7} \text{ คะแนน} \\ & = \frac{350}{7} = 50 \text{ คะแนน}\end{aligned}$$

ひとาสอบได้มากกว่าวีนา 12 คะแนน

$$\text{ตั้งนั้นひとาสอบได้ } 50 + 12 = 62 \text{ คะแนน}$$

ตอบ 62 คะแนน

บทเรียนที่ 2 โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณการหาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากนักเรียนเรียนบทเรียนนี้จบแล้ว นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้ได้

1. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณหารมาให้ นักเรียนสามารถเขียนอธิบายได้ว่า จำนวนใดคูณหรือหารกับจำนวนใดได้
2. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณหารมาให้ นักเรียนสามารถหาคำตอบได้

คำแนะนำในการเรียนบทเรียน

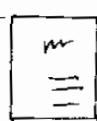
1. บทเรียนนี้เป็นบทเรียนเรื่องโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณการหาร
2. ให้นักเรียนเรียนบทเรียนนี้ร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม โดยใช้เวลา 20 นาที
3. ให้นักเรียนพยายามอ่านบทเรียนให้ดีอย่ารีบร้อน
4. การทำแบบฝึกหัดนักเรียนจะทำข้อไหนก่อนก็ได้ โดยใช้เวลา 40 นาที
5. การส่งแบบฝึกหัดให้ส่งเป็นผลงานกลุ่ม 1 ชุด

บทที่ 2 โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณการหาร

โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณการหาร เป็นโจทย์ปัญหาที่กำหนดความสัมพันธ์ของสิ่งของสองสิ่งที่มีจำนวนเพิ่มหรือลดลงด้วยกัน โจทย์กำหนดจำนวนของสิ่งของสิ่งหนึ่งมาให้ ให้หาจำนวนของอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลลัพธ์ในการคิดค่าตอบโดยเทียบจาก 1 หน่วยเสมอ ตั้งตัวอย่าง

สมุด 3 เล่ม ราคา 12 บาท ข้อสมุด 6 เล่ม จะต้องจ่ายเงินเท่าไร

ตอบ จะต้องจ่ายเงิน บาท

12 บาท

12 บาท

ตั้งน้ำสมุด 6 เล่ม ราคา 24 บาท

จากตัวอย่างข้างบน สมุด 3 เล่ม ราคา 12 บาท นักเรียนบอกได้หรือไม่ว่า สมุด 1 เล่ม ราคากี่บาท นักเรียนจะจ่ายเงินถึง 12 บาท หรือไม่ แนวคิด การหาราคาสมุด 1 เล่ม ทำได้โดย นำ 3 ไปหาร 12 ตั้งนี้

$$\text{ข้อสมุด } 1 \text{ เล่ม ราคา } 12 \div 3 = \frac{12}{3} = 4 \text{ บาท}$$

เมื่อนักเรียนทราบราคาสมุด 1 เล่มแล้ว นักเรียนสามารถหาราคาสมุด 6 เล่มได้

การหาราคาสมุด 6 เล่ม ทำได้โดย นำ 6 ไปคูณกับ 4 ตั้งนี้

$$\text{ข้อสมุด } 1 \text{ เล่ม ราคา } 4 \text{ บาท}$$

$$\text{ข้อสมุด } 6 \text{ เล่ม ราคา } 4 \times 6 = 24 \text{ บาท}$$

เขียนแสดงวิธีทำได้ดังนี้ สมุด 3 เล่ม ราคา 12 บาท

$$\text{สมุด } 1 \text{ เล่ม ราคา } 12 \div 3 = \frac{12}{3} \text{ บาท}$$

$$\text{สมุด } 6 \text{ เล่ม ราคา } \frac{12}{3} \times 6 = \frac{12 \times 6}{3}$$

$$= \frac{72}{3} = 24 \text{ บาท}$$

ตัวอย่างการคำนวณ

ตัวอย่างที่ 1 น้ำตาลราย 5 กิโลกรัม ราคา 65 บาท จ้าชื่อน้ำตาลราย 3 กิโลกรัม จะต้องจ่ายเงินกี่บาท

แนวคิด ถ้าว่าโจทย์ต้องการให้หาอะไร ให้นำสิ่งที่โจทย์ให้หาวางไว้ ก้านข้ามมือ หลังจากนั้นให้เทียบหา 1 หน่วย และเทียบหาสิ่งที่โจทย์ต้องการ

สิ่งที่โจทย์ให้หา ชื่อน้ำตาลราย 3 กิโลกรัม จะต้องจ่ายเงินกี่บาท

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{n้ำตาลราย } 5 \text{ กิโลกรัม ราคา } 65 \text{ บาท} \\ \text{n้ำตาลราย } 1 \text{ กิโลกรัม ราคา } 65 \div 5 = \frac{65}{5} \text{ บาท} \\ \text{n้ำตาลราย } 3 \text{ กิโลกรัม ราคา } \frac{65}{5} \times 3 \text{ บาท} \\ = \frac{65 \times 3}{5} = \frac{195}{5} \text{ บาท} \end{aligned}$$

น้ำตาลราย 3 กิโลกรัม ราคา 39 บาท

ตอบ 39 บาท

ตัวอย่างที่ 2 ถุง اللبن 5 กอก ราคา 7 บาท น้ำชื่อถุง اللبن 25 กอก จะต้องจ่ายเงินเท่าไร

สิ่งที่โจทย์ให้หา ชื่อถุง اللبن 25 กอก จะต้องจ่ายเงินเท่าไร

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{ถุง اللبن } 5 \text{ กอก ราคา } 7 \text{ บาท} \\ \text{ถุง اللبن } 1 \text{ กอก ราคา } 7 \div 5 = \frac{7}{5} \text{ บาท} \\ \text{ถุง اللبن } 25 \text{ กอก ราคา } \frac{7}{5} \times 25 = \frac{7 \times 25}{5} \text{ บาท} \\ = \frac{175}{5} = 35 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ถุง اللبن 25 กอก ราคา 35 บาท

ตอบ 35 บาท

หลักสำคัญเกี่ยวกับโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณหารา คือ การเขียนคำແນงของสิ่งที่โจทย์ให้หา วิธีเขียน ให้นำสิ่งที่โจทย์ให้หา วางไว้ทางขวามือ นักเรียนสามารถเปลี่ยนคำແນงของโจทย์เลื่อนใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่โจทย์ให้หา

ตัวอย่างที่ 3 พริกแห้ง 2 ชีด ราคา 8 บาท มีเงินอยู่ 12 บาท จะซื้อ
พริกแห้งได้กี่ชีด

สิ่งที่โจทย์ให้หา มีเงิน 12 บาท ซื้อพริกแห้งได้กี่ชีด

นักเรียนอาจเขียนว่า พริกแห้ง 2 ชีด ราคา 8 บาท การเขียนแบบนี้จะไม่สอดคล้องกับสิ่งที่โจทย์ให้หา นักเรียนต้องเขียนใหม่เบื้องต้น

วิธีทำ มีเงิน 8 บาท ซื้อพริกแห้งได้ 2 ชีด

$$\text{มีเงิน } 1 \text{ บาท } \text{ ซื�อพริกแห้งได้ } 2 \div 8 = \frac{2}{8} \text{ ชีด}$$

$$\begin{aligned} \text{มีเงิน } 12 \text{ บาท } \text{ ซื�อพริกแห้งได้ } & \frac{2}{8} \times 12 = \frac{24}{8} \text{ ชีด} \\ & = 3 \text{ ชีด} \end{aligned}$$

ดังนั้นมีเงินอยู่ 12 บาท ซื�อพริกแห้งได้ 3 ชีด

ตอบ 3 ชีด

ตัวอย่างที่ 4 ตัดกางเกง 4 ตัว ใช้ผ้า 5 เมตร ถ้ามีผ้า 15 เมตร จะ
ตัดกางเกงได้กี่ตัว

สิ่งที่โจทย์ให้หา ผ้า 15 เมตร ตัดกางเกงได้กี่ตัว

วิธีทำ ผ้า 5 เมตร ตัดกางเกงได้ 4 ตัว

$$\text{ผ้า } 1 \text{ เมตร } \text{ ตัดกางเกงได้ } 4 \div 5 = \frac{4}{5} \text{ ตัว}$$

$$\text{ผ้า } 15 \text{ เมตร } \text{ ตัดกางเกงได้ } \frac{4}{5} \times 15 = \frac{60}{5} \text{ ตัว}$$

ดังนั้นผ้า 15 เมตร ตัดกางเกงได้ 12 ตัว

ตอบ 12 ตัว

บทเรียนที่ 3 เศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อย (ร้อยละ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากนักเรียนเรียนบทเรียนนี้จบแล้ว นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้ได้

1. เมื่อกำหนดจำนวนร้อยละมาให้ นักเรียนสามารถเขียนให้ออกในรูปเศษส่วน หรือเมื่อกำหนดเศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อยมาให้ นักเรียนสามารถเขียนเป็นร้อยละ หรือเขียนโดยใช้สัญลักษณ์เปอร์เซ็นต์ได้
2. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหา เศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อย (ร้อยละ) มาให้ นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่า จำนวนใดๆ หรือการกับจำนวนใดได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของร้อยละ หรือเปอร์เซ็นต์ได้
4. นักเรียนสามารถหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาเศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อย (ร้อยละ) ได้

คำแนะนำในการเรียนบทเรียน

1. บทเรียนนี้เป็นบทเรียนเรื่องเศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อย (ร้อยละ)
2. ให้นักเรียนเรียนบทเรียนนี้ร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม โดยใช้เวลา

20 นาที

3. ให้นักเรียนพยายามอ่านและทำความเข้าใจให้ดีอย่ารีบร้อน
4. การทำแบบฝึกหัด นักเรียนจะทำข้อไหนก่อนก็ได้ โดยใช้เวลา

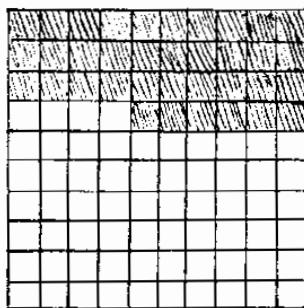
40 นาที

5. การส่งแบบฝึกหัดให้ส่งเป็นผลงานกลุ่ม 1 ชุด

บทที่ 3 เศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อย (ร้อยละ)

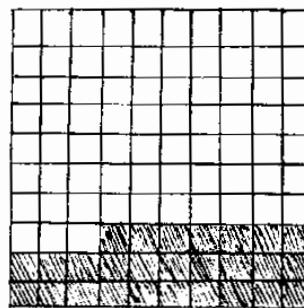
รูปช้างล่างนี้ได้แบ่งออกเป็น 100 ช่อง เท่า ๆ กัน รูปที่ 1 มีส่วนที่แรเงา 27 ช่อง รูปที่ 2 มีส่วนที่แรเงา 36 ช่อง ด้านข้างให้อยู่ในรูปเศษส่วนแล้ว สามารถเขียนได้ดังนี้

รูปที่ 1 เขียนแทนด้วย $\frac{27}{100}$

รูปที่ 1

รูปที่ 2 เขียนแทนด้วย $\frac{36}{100}$

รูปที่ 2

เศษส่วนจำนวนใด ๆ ที่มีส่วนเป็นร้อยนั้น อาจกล่าวเป็นร้อยละ หรือ เปอร์เซ็นต์ได้ เช่น

$\frac{27}{100}$ กล่าวในรูปร้อยละได้ว่า ร้อยละ 27 หรือกล่าวในรูปเปอร์เซ็นต์ได้ว่า 27 เปอร์เซ็นต์ เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ 27 %

$\frac{36}{100}$ กล่าวในรูปร้อยละได้ว่า ร้อยละ 36 หรือกล่าวในรูปเปอร์เซ็นต์ได้ว่า 36 เปอร์เซ็นต์ เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ 36 %

$\frac{1}{100}$ ร้อยละ 1 หรือ 1 %

$\frac{3}{100}$ ร้อยละ 3 หรือ 3 %

$\frac{10}{100}$ ร้อยละ 10 หรือ 10 %

$\frac{25}{100}$ ร้อยละ 25 หรือ 25 %

$\frac{75}{100}$ ร้อยละ 75 หรือ 75 %

ร้อยละ 3 หรือ $\frac{3}{100}$ หมายความว่า มีจำนวนเต็มอยู่ 100 ส่วน นำมาน 3 ส่วน

ร้อยละ 10 หรือ $\frac{10}{100}$ หมายความว่า มีจำนวนเต็มอยู่ 100 ส่วน นำมาน 10 ส่วน

ร้อยละ 75 หรือ $\frac{75}{100}$ หมายความว่า มีจำนวนเต็มอยู่ 100 ส่วน นำมาน 75 ส่วน

ตัวอย่างการศึกษาความหมายของร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์

1. ข้อลูกไก่มา 100 ตัว เป็นตัวเมีย 70 ตัว อยากรู้ว่า

- มีลูกไก่ตัวเมียเป็นเศษส่วนเท่าไรของลูกไก่ทั้งหมด

- มีลูกไก่ตัวเมียเป็นร้อยละเท่าไร

- มีลูกไก่ตัวเมียกี่เปอร์เซ็นต์

คำตอบ มีลูกไก่ตัวเมีย 70 ตัว จากลูกไก่ทั้งหมด 100 ตัว

คิดเป็น $\frac{70}{100}$ ของลูกไก่ทั้งหมด หรือมีลูกไก่ตัวเมียร้อยละ 70 หรือ 70 %

2. ชายปลาได้ร้อยละ 60 หมายความว่าอย่างไร

ชายปลาได้ร้อยละ 60 หมายความว่า ชายปลาได้ 60 ตัว

จากปลาทั้งหมด 100 ตัว หรือมีปลาทั้งหมด 100 ตัว ชายได้ 60 ตัว

3. นายแคงซื้อแตงโมมา 100 ผล แตงโมเน่าเสีย 15 ผล

จึงต้องทิ้งไป นายแคงจะเหลือแตงโมร้อยละเท่าไร

หมายความว่า นายแคงซื้อแตงโมมา 100 ผล แตงโมเน่าเสีย

15 ผล คิดเป็น $\frac{15}{100} = 15\%$ หรือคิดเป็น $100 - 15 = 85$ ผล หรือกล่าวว่าแตงโมที่

เหลือคิดเป็นร้อยละ 85 หรือ 85 %

4. โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียนชาย 30 % หมายความว่าอย่างไร

หมายความว่า ถ้ามีนักเรียนทั้งหมด 100 คน จะเป็นนักเรียน

ชาย 30 คน หรือมีนักเรียนชาย 30 คน จากนักเรียนทั้งหมด 100 คน

ตัวอย่างการคำนวณ

ตัวอย่างที่ 1 ผลไม้เชิงหนึ่งมี 300 ผล เน่าเสีย 5 % จงหาว่าผลไม้เน่าไปทั้งหมดกี่ผล

แนวคิด ใช้การแปลความหมายของผลไม้เน่า 5 % หมายความว่า ผลไม้ 100 ผล เน่าเสีย 5 ผล ถ้ามีผลไม้ทั้งหมด 300 ผล จะเน่ากี่ผล

วิธีทำ ผลไม้ 100 ผล เน่าเสีย 5 ผล

$$\text{ผลไม้ } 1 \text{ ผล เน่าเสีย } 5 \div 100 = \frac{5}{100} \text{ ผล}$$

$$\text{ผลไม้ } 300 \text{ ผล เน่าเสีย } \frac{5}{100} \times 300 = \frac{1500}{100} \text{ ผล} \\ = 15 \text{ ผล}$$

ผลไม้เน่าไปทั้งหมด 15 ผล

ตอบ 15 ผล

ตัวอย่างที่ 2 สมุดเล่มหนึ่งมี 50 หน้า เชียนไปแล้วร้อยละ 40 ของจำนวนหน้าทั้งหมด เหลือหน้าที่ยังไม่เขียนอีกกี่หน้า

แนวคิด ใช้การแปลความหมายของเชียนไปแล้วร้อยละ 40 ของจำนวนหน้าทั้งหมด หมายความว่า ถ้ามีสมุด 100 หน้า เชียนไปแล้ว 40 หน้า ถ้ามีสมุดเพียง 50 หน้า จะเชียนไปแล้วกี่หน้า และเหลือหน้าที่ยังไม่เขียนอีกกี่หน้า

วิธีทำ สมุด 100 หน้า เชียนไปแล้ว 40 หน้า

$$\text{สมุด } 1 \text{ หน้า เชียนไปแล้ว } 40 \div 100 = \frac{40}{100} \text{ หน้า}$$

$$\text{สมุด } 50 \text{ หน้า เชียนไปแล้ว } \frac{40}{100} \times 50 = \frac{2000}{100} \text{ หน้า} \\ = 20 \text{ หน้า}$$

$$\text{คงเหลือหน้าที่ยังไม่เขียนอีก } 50 - 20 = 30 \text{ หน้า}$$

ตอบ 30 หน้า

ตัวอย่างที่ 3 เสื้อผ้าหนึ่งตัวราคาไว้ 250 บาท ประมาณเศษๆ 20 %

ของราคาที่คิดไว้ ถ้ามีผู้ซื้อ ผู้ซื้อจะต้องจ่ายเงินเท่าไร

แนวคิด ประมาณเศษๆ 20 % หมายความว่า ตัวตัวราคาไว้ 100

บาท ลดให้ผู้ซื้อ 20 บาท (แสดงว่าขายเพียง $100 - 20 = 80$

บาท) และขั้นสุดท้ายสามารถหาว่าผู้ซื้อจะต้องจ่ายเงินเท่าไร

โดยเอาราคาที่ลดให้ลบออกจากราคาที่คิดไว้

วิธีทำ ตัวตัวราคาไว้ 100 บาท ลดให้ผู้ซื้อ 20 บาท

ตัวตัวราคาไว้ 1 บาท ลดให้ผู้ซื้อ $20 \div 100 = \frac{20}{100}$ บาท

ตัวตัวราคาไว้ 250 บาท ลดให้ผู้ซื้อ $\frac{20}{100} \times 250$ บาท

$$= \frac{5000}{100} = 50 \text{ บาท}$$

ลกราคาให้ผู้ซื้อ 50 บาท

ตั้งนั้นผู้ซื้อจะต้องจ่ายเงิน $250 - 50 = 200$ บาท

ตอบ 200 บาท

บทเรียนที่ 4 โจทย์ปัญหาการหาร้อยละ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากนักเรียนเรียนบทเรียนนี้จบแล้ว นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้ได้

1. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการหาร้อยละ รวมทั้งการซื้อขาย ก้าวไปขากทุน นักเรียนสามารถอธิบายความหมายได้
2. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการหาร้อยละมาให้ นักเรียนสามารถเขียนอธิบายได้ว่า จำนวนใดก็หนึ่งหารกับจำนวนใดได้
3. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการหาร้อยละ รวมทั้งการซื้อขาย ก้าวไปขากทุน นักเรียนสามารถหาคำตอบได้

คำแนะนำในการเรียนบทเรียน

1. บทเรียนนี้เป็นบทเรียนเรื่องโจทย์ปัญหาการหาร้อยละ
2. ให้นักเรียนเรียนบทเรียนนี้ร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม โดยใช้เวลา 20 นาที
3. ให้นักเรียนพยายามอ่านบทเรียนให้ดีอย่ารีบร้อน
4. การทำแบบฝึกหัดนักเรียนจะทำข้อไหนก่อนก็ได้ โดยใช้เวลา 40 นาที
5. การส่งแบบฝึกหัดให้ส่งเป็นผลงานกลุ่ม 1 ชุด

บทที่ 4 โจทย์ปัญหาการหาร้อยละ

โจทย์ปัญหาการหาร้อยละ เป็นโจทย์ปัญหาที่นักเรียนต้องคำนวณสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของสองสิ่ง แล้วให้หาว่า จำนวนของสิ่งที่กำหนดให้ เป็นร้อยละเท่าไรของอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งวิธีการคิดหากำคอบนใช้หลักการเดียวกัน 1 แล้วเทียบว่าถ้าเป็นร้อย จะได้เท่ากับเท่าไร

ในการคิดหากำคอบนโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการซื้อขาย มีคำที่ต้องห้ามความเข้าใจได้แก่

ทุน คือ ราคาของสิ่งของที่ซื้อมา อาจเรียกว่า ราคารื้อ หรือต้นทุน

ราคาขาย คือ ราคาของสิ่งของที่ขายใน

กำไร คือ จำนวนเงินที่ขายได้มากกว่าทุน หรือ

$$\text{กำไร} = \text{ราคาขาย} - \text{ทุน}$$

ขาดทุน คือ จำนวนเงินที่ขายได้น้อยกว่าทุน หรือ

$$\text{ขาดทุน} = \text{ทุน} - \text{ราคาขาย}$$

ให้นักเรียนพิจารณาด้วยตัวอย่างต่อไปนี้

นายแคนซื้อข้าวมา 20 บาท ขายไป 30 บาท จะเห็นว่าราคาขายมากกว่าราคารื้อ

$$\text{ตั้งน้ำยาแคนได้กำไร } 30 - 20 = 10 \text{ บาท}$$

ถ้านายแคนลงทุน 100 บาท ขายไป 120 บาท แสดงว่านายแคนได้กำไร 20 บาท จากการลงทุน 100 บาท

$$\text{นายแคนได้กำไรเป็นเศษส่วนได้ดังนี้ } \frac{20}{100}$$

หรือนายแคนได้กำไรร้อยละ 20 หรือ 20 %

ลงทุน 100 บาท ได้กำไร 5 บาท ได้กำไรร้อยละ 5 หรือ 5 %

กานค้าข้อของมา 100 บาท ขายไป 80 บาท จะเห็นว่าราคายังคงกว่าราคาก็อ

ตั้งน้ำหนักากทุน $100 - 80 = 20$ บาท

หรือ กานค้าขายทุนร้อยละ 20 หรือ 20 %

ลงทุน 100 บาท ขาดทุน 5 บาท ขาดทุนร้อยละ 5 หรือ 5 %

ลดราคา 10 % หมายความว่า ลดราคา 10 % ของราคาก็ตกลิ้งนั่นคือ ถ้าตัดคราคากลับ 100 บาท ลดให้ผู้ซื้อ 10 บาท แสดงว่าขายเพียง 90 บาท

ตัวอย่างการพิจารณาโจทย์ปัญหาการหาร้อยละ

1. ซื้อของมาราคา 40 บาท ขายไปราคากลับ 50 บาท ได้กำไรร้อยละเท่าไร

หมายความว่า ลงทุนข้อของมา 40 บาท ขายไป 50 บาท แสดงว่าขายของได้กำไร $50 - 40 = 10$ บาท โจทย์ให้หัวว่าถ้าข้อของมาราคา 100 บาท จะได้กำไรเท่าไร

2. เสื้อตัวหนึ่งตัดคราคากลับ 450 บาท แต่คนขาย ขายเพียง 300 บาท อยากรบานว่าคนขายลดคราคากิ้งเปอร์เซ็นต์

หมายความว่า ถ้าตัดคราคากลับ 450 บาท ลดคราคากิ้งเปอร์เซ็นต์ $450 - 300 = 150$ บาท ถ้าตัดคราคากลับ 100 บาท จะลดให้ผู้ซื้อกี่บาท

ตัวอย่างการคำนวณ

ตัวอย่างที่ 1 มีเงินอู่ 25 บาท ใช้ไป 5 บาท ใช้เงินไปร้อยละเท่าไรของเงินที่มีอยู่

แนวคิด หมายความว่า มีเงิน 25 บาท ใช้ไป 5 บาท ถ้ามีเงิน 100 บาท จะใช้ไปเท่าไร

<u>วิธีทำ</u>	มีเงิน 25 บาท ใช้ไป 5 บาท
	มีเงิน 1 บาท ใช้ไป $5 \div 25 = \frac{5}{25}$ บาท
	มีเงิน 100 บาท ใช้ไป $\frac{5}{25} \times 100 = \frac{500}{25}$ บาท = 20 บาท

ตั้งน้ำใช้เงินไปร้อยละ 20

ตอบ ร้อยละ 20

ตัวอย่างที่ 2 พ่อค้าซื้อพัสดุมาราคาเครื่องละ 300 บาท ขายไป 345 บาท
ได้กำไรร้อยละเท่าไร

แนวคิด หาว่าขายของได้กำไรเท่าไร โดยเอาราคาขายลบด้วยราคาก้อนนี้คือ $345 - 300 = 45$ บาท
แล้วเทียบหาว่าถ้าซื้อมา 1 บาท จะได้กำไรเท่าไร และถ้าซื้ามา 100 บาท จะได้กำไรเท่าไร

วิธีทำ $\text{กำไร} = \text{ราคาขาย} - \text{ราคาก้อน}$

$$345 - 300 = 45 \text{ บาท}$$

ซื้อพัสดุมาราคา 300 บาท ได้กำไร 45 บาท

ซื้อพัสดุมาราคา 1 บาท ได้กำไร $45 \div 300$
 $= \frac{45}{300}$ บาท

ซื้อพัสดุมาราคา 100 บาท ได้กำไร $\frac{45}{300} \times 100$

$$= \frac{4500}{300} = 15 \text{ บาท}$$

ได้กำไรร้อยละ 15

ตอบ ร้อยละ 15

ตัวอย่างที่ 3 กรณีกิจการรับคิดราคาไว้ 250 บาท สูญเสียได้ในราคารา 220 บาท คนขายล扣除ให้สูญเสียเบอร์เท่านั้น

แนวคิด หาว่าคนขายล扣除ให้กี่บาท โดยเอาราคากิจคิดไว้ลบด้วยราคากิจจริง นั่นคือ $250 - 220 = 30$ บาท

แล้วเห็นว่า ตัวคิดราคาไว้ 1 บาท ล扣除ให้กี่บาท
และตัวคิดราคาไว้ 100 บาท ล扣除ให้เท่าไร

วิธีทำ ตัวคิดราคาไว้ 250 บาท ลดให้ผู้ซื้อ 30 บาท

$$\text{ตัวคิดราคาไว้ } 1 \text{ บาท } \text{ ลดให้ผู้ซื้อ } 30 \div 250 = \frac{30}{250} \text{ บาท}$$

$$\text{ตัวคิดราคาไว้ } 100 \text{ บาท } \text{ ลดให้ผู้ซื้อ } \frac{30}{250} \times 100 \text{ บาท}$$

$$= \frac{3000}{250} = 12 \text{ บาท}$$

ล扣除ให้ผู้ซื้อ 12 %

ตอบ 12 %

ตัวอย่างที่ 4 ในการสอบครั้งหนึ่งมีคะแนนเต็ม 250 คะแนน มา不及格ได้ 215 คะแนน คะแนนที่ไม่นะสอบได้คิดเป็นร้อยละเท่าไร

แนวคิด หมายความว่าคะแนนเต็ม 250 คะแนน มา不及格ได้ 215 คะแนน ตัวคะแนนเต็ม 100 คะแนน จะจะสอบได้กี่คะแนน

วิธีทำ คะแนนเต็ม 250 คะแนน มา不及格ได้ 215 คะแนน

$$\text{คะแนนเต็ม } 1 \text{ คะแนน มา不及格ได้ } 215 \div 250$$

$$= \frac{215}{250} \text{ คะแนน}$$

$$\text{คะแนนเต็ม } 100 \text{ คะแนน มา不及格ได้ } \frac{215}{250} \times 100 \text{ คะแนน}$$

$$= 86 \text{ คะแนน}$$

มา不及格ได้ร้อยละ 86

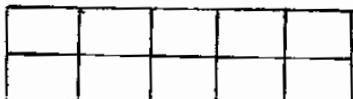
ตอบ ร้อยละ 86

แบบฝึกหัดคบที่ 1

ให้เติมคำศัพด์ในช่องว่างและแสดงวิธีทำ

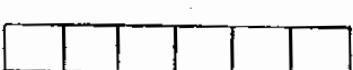
1. ให้ แรเงาแสดงค่าในรูปที่กำหนดให้แล้ว เช่น คำศัพด์ในช่องว่าง

1.1

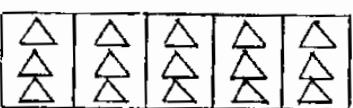
$$7 \times \frac{1}{10} = \dots \dots \dots$$

1.2

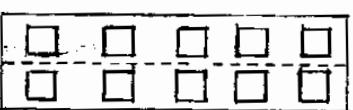
$$5 \times \frac{1}{6} = \dots \dots \dots$$

1.3

$$\frac{2}{5} \text{ ของ } 15 = \dots \dots \dots$$

1.4

$$\frac{1}{2} \text{ ของ } 10 = \dots \dots \dots$$

2. จงหาค่าตอบ

2.1 $\frac{4}{5}$ ของ 30 =

2.2 $\frac{3}{7}$ ของ 35 =

2.3 $\frac{3}{5}$ ของเงิน 80 บาท เป็นเงิน บาท

2.4 $\frac{5}{8}$ ของส้มกองหนึ่งมี 40 ผล เป็นส้ม บาท

3. สุความเงินอยู่ 32 บาท ใช้ไป $\frac{3}{8}$ ของเงินที่มืออยู่ สุคานี้ใช้เงินไปเท่าไร

3.1 โจทย์ต้องการหาอะไร

3.2 โจทย์กำหนดอะไรมาให้

3.3 ประโยชน์ลักษณะคือ

วิธีทำ สุความเงิน บาท

ใช้ไป

.....

.....

4. นานาชาติใช้ได้ 24 บาท เมื่อให้นอง $\frac{1}{4}$ ของเงินที่ขายใช้ได้ น้องจะ
จะได้รับเงินเท่าไร
- 4.1 โจทย์ต้องการให้หาอะไร
 4.2 โจทย์กำหนดอะไรมาให้
 4.3 ประโยชน์สูงสุดคือ
วิธีทำ

5. ถนนสายหนึ่งยาว 126 กิโลเมตร ราคายางไปแล้ว $\frac{5}{7}$ ของระยะทาง
ทั้งหมด เหลือถนนที่ยังไม่ราคายางกี่กิโลเมตร
- 5.1 โจทย์ต้องการให้หาอะไร
 5.2 โจทย์กำหนดอะไรมาให้
 5.3 ประโยชน์สูงสุดคือ
วิธีทำ

6. แม่ก้ามส้มโอมยุ่ง 150 ผล ขายไป $\frac{3}{5}$ ของส้มโอมยุ่ง แม่ก้าขาย
ส้มโอมไปกี่ผล
- 6.1 โจทย์ต้องการให้หาอะไร
 6.2 โจทย์กำหนดอะไรมาให้
 6.3 ประโยชน์สูงสุดคือ
วิธีทำ

7. สุชาติเก็บมะนาวได้ 45 ผล เน่าเสีย $\frac{2}{3}$ ของมะนาวที่เก็บได้ สุชาติ
จะเหลือมะนาวกี่ผล
 ประโยชน์สูญลักษณ์คือ
วิธีทำ
.....
.....
.....
.....
8. ในการสอบครั้งหนึ่งมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน สมจิตสอบได้ $\frac{5}{6}$ ของ
 คะแนนเต็ม สมจิตสอบได้คะแนนน้อยกว่าคะแนนเต็มเท่าไร
 ประโยชน์สูญลักษณ์คือ
วิธีทำ
.....
.....
.....
.....
9. มีข้าวสาร 2 กะสอบ กระสอบแรกหนัก 360 กิโลกรัม กระสอบที่สอง
 หนัก $\frac{7}{9}$ ของกระสอบใบแรก ข้าวสารในกระสอบใบแรกหนักมากกว่า
 ในที่ 2 เท่าไร
 ประโยชน์สูญลักษณ์คือ
วิธีทำ
.....
.....
.....
.....
10. ถังใบหนึ่งมีน้ำออยู่ 345 ลูกบาศก์เซนติเมตร ตักน้ำออก $\frac{1}{3}$ ของน้ำ
 ที่มีอยู่ จะเหลือน้ำออยู่ในถังอีกกี่ลูกบาศก์เซนติเมตร
 ประโยชน์สูญลักษณ์คือ
วิธีทำ
.....
.....
.....

แบบฝึกหัดบทที่ 2

ให้เติมคำศัพท์ในช่องว่างและแสดงวิธีทำ

1. ใช้ไก่ 10 พอง ราคา 15 บาท ถ้าซื้อใช้ไก่ 24 พอง จะต้องจ่ายเงิน
เท่าไร

สิ่งที่โจทย์ให้หาคือ.....

วิธีทำ ใช้ไก่ 10 พอง ราคา 15 บาท

 ใช้ไก่ 1 พอง ราคา บาท

 ใช้ไก่ 24 พอง ราคา..... บาท

ตอบ

2. กล้วยน้ำว้า 3 ผล ราคา 2 บาท กล้วยน้ำว้า 12 ผล ราคากี่บาท
สิ่งที่โจทย์ให้หาคือ.....

วิธีทำ กล้วยน้ำว้า..... ผล ราคา..... บาท

 กล้วยน้ำว้า 1 ผล ราคา..... บาท

 กล้วยน้ำว้า.....

ตอบ

3. ปากกาสูกเล่นราคาโหลละ 36 บาท ถ้าซื้อ 15 คัม จะต้องจ่ายเงิน
เท่าไร (1 โหล มี 12 คัม)

สิ่งที่โจทย์ให้หาคือ

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

4. เสื้อยืด 300 ตัว ราคา 900 บาท เสื้อยืด 25 ตัว ราคาเท่าไร
สูงที่สุดให้หาคือ.....
วิธีทำ
.....
.....
.....
.....
5. แก้วน้ำ 100 ใบ ราคา 500 บาท มีเงินอยู่ 300 บาท จะซื้อแก้วน้ำ
 ชนิดนี้ได้กี่ใบ
สูงที่สุดให้หาคือ.....
วิธีทำ มีเงินอยู่ 500 บาท ซื้อแก้วน้ำได้ 500 ใน
 มีเงินอยู่ 1 บาท
.....
ตอบ
6. มีกอกไม้ออก 117 กอก จัดใส่แจกลับละเท่า ๆ กันได้ 9 ใน ถ้าจะจัด
 แจกลับขนาดนี้ 15 ใน จะต้องใช้กอกไม้กี่กอก
สูงที่สุดให้หาคือ.....
วิธีทำ
.....
.....
.....
.....
7. มีเงินอยู่ 450 บาท แบ่งให้วันละเท่า ๆ กันได้ 15 วัน เงินหมดเหลือ
 ถ้าต้องการใช้ให้ต่อ 20 วัน ต้องมีเงินเท่าไร
สูงที่สุดให้หาคือ.....
วิธีทำ
.....
.....
.....

8. วิชาภาษาไทยมีคะแนนเต็ม 60 คะแนน มาจะสอบได้ 42 คะแนน ถ้า
คะแนนเต็ม 80 คะแนน มาจะสอบได้กี่คะแนน

สิ่งที่โจทย์ให้หาคือ

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....

9. งาน 6 ใบ ราคา 72 บาท มีเงินอญ 120 บาท จะซื้องานได้กี่ใบ

สิ่งที่โจทย์ให้หาคือ

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....

10. รถจักรยานคันหนึ่งวิ่งได้ระยะทาง 75 กิโลเมตร โดยใช้น้ำมัน 2 ลิตร
ถ้ามีน้ำมัน 10 ลิตร รถคันนี้วิ่งได้ระยะทางเท่าไร

สิ่งที่โจทย์ให้หาคือ

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....

แบบฝึกหัดบทที่ 3

1. ให้เขียนคำตอบลงในช่องว่าง โดยเขียนเป็นร้อยละ

1.1	$\frac{13}{100}$	ร้อยละ.....
1.2	$\frac{27}{100}$	ร้อยละ.....
1.3	$\frac{68}{100}$	
1.4	$\frac{100}{100}$	

2. จงเขียนให้อ้อมในรูปเศษส่วน

2.1	ร้อยละ 80	
2.2	10 %	
2.3	ร้อยละ 27	
2.4	61 %	

3. ให้เขียนคำตอบลงในช่องว่าง

3.1 นายคำชื่อสมุกนา 100 เล่ม ขายไป 85 เล่ม นายคำขายสมุก

ได้ร้อยละเท่าไร

ตอบ

3.2 วิ่งมีเงิน 100 บาท ใช้ไป 35 บาท วิ่งใช้เงินไปกี่เบอร์เซนต์

ตอบ

3.3 มีนักเรียนหญิง 35 คน จากนักเรียนทั้งหมด 100 คน ตั้งนี้มี

นักเรียนชายคิดเป็นร้อยละเท่าไร

ตอบ

3.4 เจ้าของร้านติดราคาเสื้อยืดไว้ 100 บาท แต่วิ่งซื้อได้ในราคา

78 บาท เจ้าของร้านลดราคาให้กี่เบอร์เซนต์

ตอบ

4. จงอธิบายความหมายของข้อความต่อไปนี้

4.1 นักเรียนสอบได้ร้อยละ 95 หมายความว่า.....

.....

4.2 มีเกณฑ์ครึ่ง 80 % ของผลเมืองทั้งประเทศ หมายความว่า.....

.....

.....

5. โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียนชาย 40 % ถ้าโรงเรียนนี้มีนักเรียนทั้งหมด 500 คน จะมีนักเรียนชายกี่คน

นักเรียนชาย 40 % หมายความว่า.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ร้านค้าแห่งหนึ่งติดราคายากางเงินไว้ 200 บาท แต่เจ้าของร้านลดให้ 15 % ผู้ซื้อจะต้องจ่ายเงินเท่าไร

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

7. ร้อยละ 25 ของนักเรียนขั้นประถมปลายแห่งหนึ่งว่ายน้ำเป็น ถ้ามี

นักเรียนในชั้นประถมปลาย 440 คน จะมีนักเรียนที่ว่ายน้ำเป็นกี่คน

วิธีทำ

.....

.....

.....

8. สุริยาได้รับเงินค่าอาหารกลางวันสัปดาห์ละ 60 บาท เขายังเก็บไว้ 20 % สุริยาจะมีเงินเก็บสัปดาห์ละเท่าไร

วิธีทำ
.....
.....
.....

9. แม่ค้าซื้อไข่มา 600 ฟอง ขายไป 80 % ของไข่ที่ซื้อมา แม่ค้าจะเหลือไข่กี่ฟอง

วิธีทำ
.....
.....
.....
.....

10. ช่าวสวนขยายผลไม้ได้เงิน 540 บาท เสียค่าใช้จ่ายในการทำสวนต่อไป 60 % ของเงินที่ขยายผลไม้ได้ เขายังเหลือเงินอีกเท่าไร

วิธีทำ
.....
.....
.....

แบบฝึกหัดบทที่ 4

1. ให้เดิมคำตอบลงในช่องว่าง

1.1 ขายของได้กำไร 10 % หมายความว่าอย่างไร

ตอบ ลงทุน.....บาท ขายไป.....บาท
ได้กำไร.....บาท

1.2 ขายของขาดทุนร้อยละ 15 หมายความว่าอย่างไร

ตอบ ลงทุน.....บาท ขายไป.....บาท
ขาดทุน.....บาท

2. ชื้อเจกันมาราคา 20 บาท ขายไปได้กำไร 4 บาท จงหาว่าขายเจกันได้กำไรร้อยละเท่าไร

2.1 ขายเจกันไปราคากลับ.....บาท

2.2 วิธีทำ ชื้อเจกันมา 20 บาท ขายได้กำไร 4 บาท
ชื้อเจกันมา 1 บาท ขายได้กำไร.....บาท
ชื้อเจกันมา 100 บาท ขายได้กำไร.....บาท

.....

3. โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 750 คน เป็นนักเรียนชาย 250 คน
จงหาว่ามีนักเรียนชายกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ นักเรียน 750 คน เป็นนักเรียนชาย 250 คน

.....

.....

.....

4. ชื้อสมุดมาราคาโดยละ 40 บาท ขายไปราคาเล่มละ 4 บาท จงหาว่า
ขายสมุดได้กำไรร้อยละเท่าไร

วิธีทำ ขายสมุดไปได้เงินทั้งหมด.....บาท ได้กำไร.....บาท

ชื้อสมุดมา 40 บาท ขายได้กำไร.....บาท

.....

.....

5. วิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเต็ม 80 คะแนน วีระสอบได้ 60 คะแนน วีระ
สอบคณิตศาสตร์ได้กี่เปอร์เซ็นต์

วีธีทำ

6. มาลินีซื้อเตาไฟฟ้ามาราคา 600 บาท ขายไปราคา 570 บาท มาลินี
ขาดทุนร้อยละเท่าไร

วีธีทำ มาลินีขายเตาไฟฟ้าขาดทุน บาท

7. สุรชัยได้รับเงินค่าขนมลับภาคห้อง 70 บาท เขาก็บอมไว้ลับภาคห้อง
21 บาท สุรชัยเก็บบอมไว้คิดเป็นร้อยละเท่าไรของเงินค่าขนม

วีธีทำ

8. ซื้อโต๊ะมาราคา 500 บาท ขายไปราคา 600 บาท ได้กำไรร้อยละเท่าไร
วีธีทำ กำไร = ราคารื้อ - ราคายา

$$\text{กำไร} = \dots - \dots = \dots$$

ซื้อโต๊ะมา 500 บาท

9. พ่อค้าข้อปลามาราคา 85 บาท ขายไปขาดทุน 17 บาท พ่อค้าขายปลา
ขาดทุนร้อยละเท่าไร

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....

10. หม้อหุงข้าวไฟฟ้าติดราคาวา 750 บาท ถ้าข้อเงินสคลตราคำให้ผู้ซื้อ
60 บาท ลดราคาให้ผู้ซื้อเงินสคร้อยละเท่าไร

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
เรื่องบทประยุกต์ ขั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- คำชี้แจง
1. แบบทดสอบห้องเรียน 20 ข้อ ใช้เวลาทำ 30 นาที
 2. แบบทดสอบแต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบ
ที่ถูกที่สุด และทำเครื่องหมาย \times ลงใน

--	--	--	--

ในกระดาษคำตอบ ให้
ตรงกับข้อที่นักเรียนเลือก

 3. ถ้าหากนักเรียนเลือกคำตอบไปแล้ว แต่ต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่
ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย \times ที่ข้อนั้นเสียก่อน แล้ว
จึงทำเครื่องหมายใหม่

1. มีส้มอยู่ 100 ผล ขายไป $\frac{4}{5}$ ของส้มที่มีอยู่ จะเหลือส้มกี่ผล

ก. 20 ผล	ข. 40 ผล
ก. 50 ผล	ข. 80 ผล
2. สวนแปลงหนึ่งมีต้นลางสาด 200 ต้น และมีต้นเงาะ $\frac{3}{8}$ ของจำนวน
ต้นลางสาด จงหาว่ามีต้นเงาะกี่ต้น

ก. $\frac{3 \times 8}{200}$ ต้น	ข. $\frac{8 \times 200}{3}$ ต้น
ก. $\frac{3 \times 200}{8}$ ต้น	ข. $200 - \frac{(3 \times 200)}{8}$ ต้น
3. วิชาภาษาไทยมีคะแนนเต็ม 80 คะแนน วิภาสอบนได้ $\frac{4}{5}$ ของคะแนนเต็ม .
เข้าได้คะแนนมากกว่าคะแนนเต็มเท่าไร

ก. 14 คะแนน	ข. 16 คะแนน
ก. 46 คะแนน	ข. 64 คะแนน

4. แม่ค้าซื้อของมาราคา 750 บาท ขายไปได้กำไร $\frac{2}{15}$ ของราค่าที่ซื้อมา
จงหาว่าแม่ค้าขายของได้กำไรเท่าไร

ก. $\frac{2 \times 100}{15}$ บาท ข. $750 - \frac{(2 \times 750)}{15}$ บาท

ก. $\frac{(2 \times 750)}{15} - 750$ บาท ง. $\frac{2 \times 750}{15}$ บาท

5. แก้วน้ำ 2 ใบ มีความจุ 240 ลูกบาศก์เซนติเมตรเท่ากัน ในแรกมีน้ำ
เต็มแก้ว ในที่ 2 มีน้ำ $\frac{3}{4}$ ของแก้วในแรก แก้วในที่ 2 มีน้ำ น้อยกว่า
แก้วในแรกเท่าไร

ก. 40 ลูกบาศก์เซนติเมตร ข. 60 ลูกบาศก์เซนติเมตร

ก. 120 ลูกบาศก์เซนติเมตร ง. 180 ลูกบาศก์เซนติเมตร

6. นำมันพืชราคาโลละ 264 บาท ถ้าซื้อ 9 ขวด จะต้องจ่ายเงินเท่าไร

ก. $\frac{264}{12}$ บาท ข. $\frac{264 \times 12}{9}$ บาท

ก. $\frac{12 \times 9}{264}$ บาท ง. $\frac{264 \times 9}{12}$ บาท

7. แก้วน้ำ 50 ใบ ราคา 300 บาท มีเงินอยู่ 450 บาท จะซื้อแก้วน้ำได้กี่ใบ

ก. 60 ใบ ข. 65 ใบ

ก. 70 ใบ ง. 75 ใบ

8. manganese 5 แผ่น ราคา 2 บาท manganese 40 แผ่น ราคาเท่าไร

ก. 12 บาท ข. 14 บาท

ก. 16 บาท ง. 20 บาท

9. ริบบิ้น 10 เมตร ราคา 15 บาท ถ้าซื้อริบบิ้น 18 เมตร จะต้องจ่ายเงิน
เท่าไร

ก. $\frac{15 \times 10}{18}$ บาท ข. $\frac{18}{15 \times 10}$ บาท

ก. $\frac{15 \times 18}{10}$ บาท ง. $\frac{18 \times 10}{15}$ บาท

10. น้ำตาลทราย $2 \frac{1}{2}$ กิโลกรัม ราคา 40 บาท น้ำตาลทราย 1 กิโลกรัม^{กี่บาท}

ก. $\frac{40 \times 2}{5}$ บาท ข. $\frac{40 \times 5}{2}$ บาท

ค. $\frac{2 \times 5}{40}$ บาท ง. $\frac{40}{2 \times 5}$ บาท

11. โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียน 720 คน เป็นนักเรียนชาย 45 % ของนักเรียนทั้งหมด จงหาว่าเป็นนักเรียนหญิงกี่คน

ก. 324 คน ข. 334 คน

ค. 386 คน ง. 396 คน

12. 25% มีค่าเท่ากับช้อดี

ก. $\frac{1}{2}$ ข. $\frac{1}{4}$

ค. $\frac{1}{6}$ ง. $\frac{1}{8}$

13. สุขสอนได้ร้อยละ 65 สันต์สอนได้ร้อยละ 70 ถ้าคะแนนเต็ม 500 คะแนน สุขสอนได้คะแนนน้อยกว่าสันต์เท่าไร

ก. 5 คะแนน ข. 10 คะแนน

ค. 20 คะแนน ง. 25 คะแนน

14. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้ามี 60 คน มาโรงเรียนสายร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งหมด มีนักเรียนมาโรงเรียนสายกี่คน

ก. 3 คน ข. 5 คน

ค. 20 คน ง. 10 คน

15. ในการสอบคณิตศาสตร์มีคะแนนเต็ม 60 คะแนน สุภาพส่องได้ 75% ของคะแนนเต็ม สุภาพสอบคณิตศาสตร์ได้กี่คะแนน

ก. $\frac{60 \times 100}{75}$ คะแนน ข. $\frac{60 \times 75}{100}$ คะแนน

ค. $\frac{75 \times 100}{60}$ คะแนน ง. $\frac{100}{75 \times 60}$ คะแนน

16. พ่อค้าลดราคาสินค้า 20 % หมายถึงข้อใด
 ก. ถ้าซื้อ 80 บาท ลดให้ 20 บาท
 ข. ถ้าซื้อ 100 บาท ลดให้ 20 บาท
 ค. ถ้าซื้อ 120 บาท ลดให้ 20 บาท
 ง. ถ้าซื้อค้ายเงินสดลดให้ 20 บาท
17. ชื่อมะม่วง 500 ผล ได้แย้ม 25 ผล คนขายแฉมมะม่วงให้ร้อยละเท่าไร
 ก. ร้อยละ 5 ข. ร้อยละ 15
 ค. ร้อยละ 20 ง. ร้อยละ 25
18. พ่อค้าซื้อโทรศัพท์มาราคา 3,500 บาท ขายไปราคา 4,060 บาท
 ได้กำไรกี่เบอร์เซ็นต์
 ก. 14 % ข. 16 %
 ค. 18 % ง. 20 %
19. วิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเต็ม 60 คะแนน ปรีชาสอบได้ 42 คะแนน
 ปรีชาสอบคณิตศาสตร์ได้กี่เบอร์เซ็นต์
 ก. 42 % ข. 60 %
 ค. 70 % ง. 82 %
20. ชื่อพัคลงมาราคาด 480 บาท ขายไปราคา 408 บาท ขาดทุนร้อยละ
 เท่าไร
 ก. ร้อยละ 5 ข. ร้อยละ 10
 ค. ร้อยละ 15 ง. ร้อยละ 20

ภาคผนวก 4

1. คำแนะนำการปฏิบัติงานกลุ่มในกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน
2. คำแนะนำการปฏิบัติงานกลุ่มในกลุ่มการเรียนแบบเดิน
3. คู่มือการฝึกวิธีเรียนแบบกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน
 - 3.1 บทเรียนเรื่องรูปสี่เหลี่ยม
 - 3.2 บทเรียนเรื่องรูปสามเหลี่ยม
4. คำชี้แจงการปฏิบัติงานกลุ่ม
 - 4.1 คำชี้แจงการปฏิบัติงานกลุ่มในกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน
 - 4.2 คำชี้แจงการปฏิบัติงานกลุ่มในกลุ่มการเรียนแบบเดิน
5. คำชี้แจงการกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรง
 - 5.1 คำชี้แจงการกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงแบบร่วมมือ
 - 5.2 คำชี้แจงการกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงแบบแข่งขัน
6. ตัวอย่างปัจจุบong
7. ตารางแลกเปลี่ยนคุปอง

คำแนะนำการปฏิบัติงานกลุ่มในกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน

1. เมื่อเข้ากลุ่มทดลองให้เลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการกลุ่ม โดยผลัดเปลี่ยนกันทุกรัง เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสเป็นหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่ม

2. หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติหน้าที่ของตน ดังนี้
 - 2.1 แนะนำให้สมาชิกกลุ่มรู้จักกัน คำเนินการด้วยบรรยากาศที่เป็นมิตร บอกให้ทุกคนทราบว่าทุกคนจะต้องช่วยกันทำงาน
 - 2.2 ชักนำให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ก่อนที่จะสรุปเป็นผลงานของกลุ่ม
 - 2.3 รับผิดชอบให้สมาชิกเข้าใจเรื่องที่เรียนตรงกัน

3. บทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
 - 3.1 เลขานุการกลุ่มทำหน้าที่ จดบันทึกข้อสรุป หรือคำตอบที่กลุ่มเห็นว่า ถูกต้องแล้ว และอ่านบทหวานเมื่อมีสมาชิกเข้าใจไม่ชัดเจน
 - 3.2 สมาชิกทุกคนต้องช่วยกันคิด ช่วยกันหาคำตอบเพื่อให้กลุ่มดำเนินไปสู่ เป้าหมาย
 - 3.3 สมาชิกทุกคนต้องผลัดเปลี่ยนกันแสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้อื่นพูดและค่อยฟังบ้าง สมาชิกต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 3.4 สมาชิกต้องรับผิดชอบในงานที่ทำ และช่วยเหลือผู้อื่นด้วย พยายามช่วยกันคิดเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง และคิดตามเมื่อคนอื่นพูด ให้คำแนะนำเพื่อนที่ยังไม่เข้าใจจนกว่าจะเข้าใจ

4. ก่อนที่จะทำแบบฝึกหัด สมาชิกต้องช่วยกันตั้งเป้าหมายของกลุ่มว่า ในการทำแบบฝึกหัดพยายามจะทำให้ถูกต้องกี่ข้อ

5. การวิเคราะห์โจทย์แบบฝึกหัดควรปฏิบัติ ดังนี้

5.1 อ่านโจทย์ปัญหาให้เข้าใจเป็นตอน ๆ

5.2 หารือโจทย์ตาม lokale โจทย์ก่อนจะมาให้ที่เป็นประโยชน์นั่นมา
แก้ไขปัญหาได้

5.3 ก่อนที่จะเขียนคำตอบ สมาชิกต้องยอมรับและเห็นพ้องต้องกัน

5.4 การส่งแบบฝึกหัดให้ส่งเป็นผลงานกลุ่ม 1 ชุด

คำแนะนำการปฏิบัติงานกลุ่มในกิจกรรมการเรียนแบบเดี่ยว

1. เมื่อเข้ากลุ่มทดลองแล้วให้สมาชิกเลือกหัวหน้ากลุ่ม เพื่อดูแลความเรียบร้อยภายในกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มท่าหน้าที่ดับบันทึก หรือเขียนคำตอบถี่ง
2. ให้นักเรียนเรียนร่วมกันเพื่อนที่อยู่ในกลุ่ม และทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน โดยให้นักเรียนดำเนินการเอง ให้กลุ่มวางแผนและทดลองกันเองทุกอย่าง
3. หลังจากเรียนบทเรียนจบ ให้นักเรียนช่วยกันทำแบบฝึกหัด โดยพยายามทำให้ถูกต้องมากที่สุด และให้ส่งเป็นผลงานของกลุ่ม 1 ชุด

คู่มือการฝึกวิธีเรียนแบบกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการเรียนแบบกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน และสามารถเรียนด้วยวิธีแบบร่วมมือกันทำงานได้

การดำเนินการทดลอง

ใช้เวลาทดลอง 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เนื้อหาของนักเรียนในกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน โดยมีลักษณะขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน โดยแต่ละกลุ่มย่อยประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 1 คน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง 2 คน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 1 คน ตามกลุ่มทดลองจริง

2. ผู้วิจัยแจกคำแนะนำการปฏิบัติงานกลุ่มในกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน และอธิบายตามคำแนะนำแต่ละข้อ โดยเน้นบทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคน เช่น หัวหน้ากลุ่ม เลขานุการกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้รับบทบาทหน้าที่ในการทำงานกลุ่ม และผู้วิจัยอธิบายขั้นตอนในการทำงานโดยละเอียด

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำ โดยให้เลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการกลุ่ม และให้ผลัดเปลี่ยนกันทุกครั้งที่ปฏิบัติงานกลุ่ม

4. ผู้วิจัยแจกบทเรียนสำหรับฝึก (ครั้งที่ 1 เรื่องรูปสี่เหลี่ยม และครั้งที่ 2 เรื่องรูปสามเหลี่ยม) ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ไม่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ให้นักเรียนได้เรียนร่วมกัน หลังจากที่นักเรียนเข้าใจวิธีการเรียนและรู้หน้าที่ของแต่ละคนแล้ว

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งเป้าหมายว่า การทำแบบฝึกหัดครั้งนี้จะทำให้ได้กี่ข้อ เพื่อให้นักเรียนรู้จักตั้งเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน
6. ให้นักเรียนเรียนบทเรียนและทำแบบฝึกหัดตามเอกสารที่แจกให้ร่วมกัน ผู้วิจัยค่อยสังเกตพฤติกรรมและให้คำแนะนำ
7. หลังจากนักเรียนเรียนบทเรียนและทำแบบฝึกหัดจบแล้ว ผู้วิจัยทบทวนเกี่ยวกับวิธีเรียน ขั้นตอนการปฏิบัติงานกลุ่ม และหน้าที่ของแต่ละคน โดยใช้คำถามดังนี้
- จุดมุ่งหมายของการทำงานกลุ่มคืออะไร
 - ระเบียบข้อตกลงของกลุ่มนี้อะไรบ้าง
 - ใครรับผิดชอบอะไร
 - จะประสานงานกันอย่างไร
 - งานที่จะต้องทำมีอะไรบ้าง และจะทำงานนั้น ๆ อย่างไร
- จะทำอะไรก่อนหลัง มีอะไรที่ควรระวังบ้าง

บทเรียนเรื่อง รูปสี่เหลี่ยม

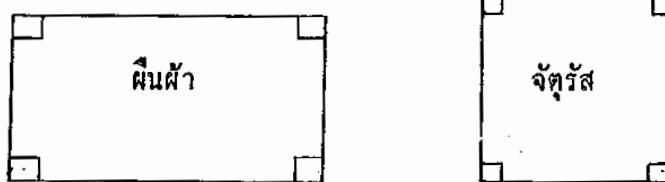
จุดประสงค์ นักเรียนสามารถอภิปรายและลักษณะของสี่เหลี่ยมแต่ละชนิดได้

รูปสี่เหลี่ยม หมายถึง รูปเกิดที่มีด้านตั้ง 4 ด้าน และมีมุมภายในทุก 4 มุม รูปสี่เหลี่ยมที่นักเรียนควรรู้จัก ได้แก่

1. รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก เป็นรูปสี่เหลี่ยมที่มีด้านทั้ง 4 มุม เป็นมุมฉาก มี 2 ชนิด คือ

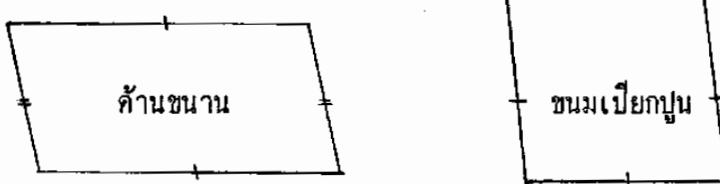
1.1 รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีด้านกว้าง ยาวไม่เท่ากับด้านยาว แต่มีด้านตรงข้ามยาวเท่ากัน

1.2 รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีด้านทั้ง 4 ยาวเท่ากัน

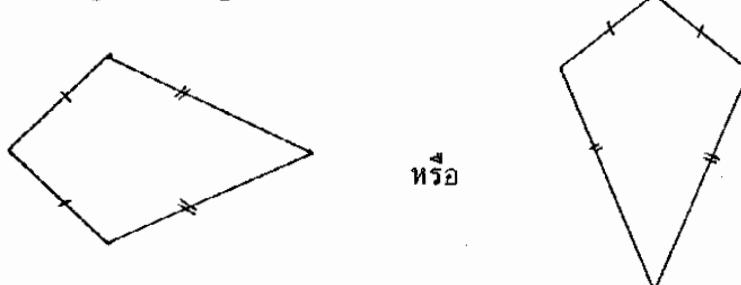

2. รูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน เป็นรูปสี่เหลี่ยมที่มีด้านตรงข้ามยาวเท่ากัน และขนาดกัน แต่ไม่มีมุมใดเป็นมุมฉาก

3. รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน เป็นรูปสี่เหลี่ยมที่มีด้านทั้ง 4 ยาวเท่ากัน แต่ไม่มีมุมใดเป็นมุมฉาก

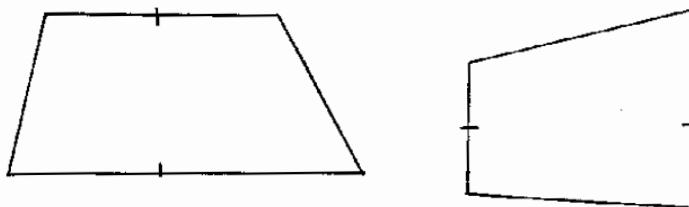

4. รูปสี่เหลี่ยมรูปว่าว เป็นรูปสี่เหลี่ยมที่มีด้านเท่ากัน 2 คู่ ในลักษณะอยู่ชิดกัน ดังรูป

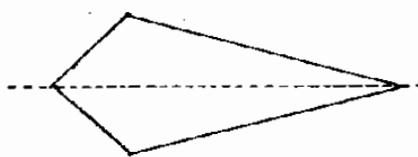
5. รูปสี่เหลี่ยมคางหมู เป็นรูปที่เหลี่ยมที่มีด้านตรงข้ามขนานกัน

1 คู่ คั่งรูป

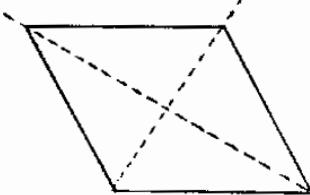

แกนสมมาตรของรูปสี่เหลี่ยม

เมื่อเราเส้นแบ่งครึ่งรูปสี่เหลี่ยมรูปว่าว คั่งรูป แล้วหันรูปสี่เหลี่ยมตาม
รอยเส้นประ จะทำให้รูปสี่เหลี่ยมนั้น 2 ชิ้นทับกันสนิท เรียกเส้นที่แบ่งรูปสี่เหลี่ยม
นี้ว่า แกนสมมาตร

รูปสี่เหลี่ยมรูปว่าว
มีแกนสมมาตร 1 แกน

รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
มีแกนสมมาตร 2 แกน

รูปสี่เหลี่ยมบางชนิดมีแกนสมมาตรเพียง 1 แกน

รูปสี่เหลี่ยมบางชนิดมีแกนสมมาตรมากกว่า 1 แกน

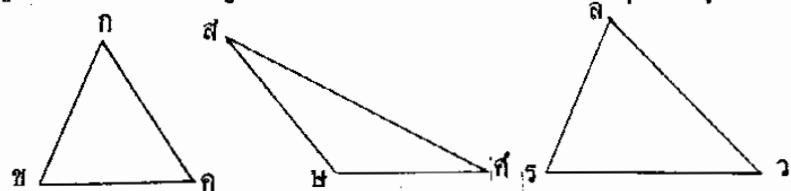
แบบฝึกหัด

1. ให้ตอบคำถามต่อไปนี้ (ในกระดาษที่แจกให้)
 - 1.1 รูปสี่เหลี่ยมมุมฉากมีกี่ประเภท อะไรบ้าง
 - 1.2 รูปสี่เหลี่ยมด้านขนาดมีลักษณะอย่างไร
 - 1.3 รูปสี่เหลี่ยมคางหมูมีลักษณะอย่างไร
 - 1.4 รูปสี่เหลี่ยมรูปว่าวมีลักษณะอย่างไร
2. ให้นอกซึ่งสิ่งต่อ ๆ ที่มีส่วนประกอบเป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากมา 5 ชิ้น
3. รูปสี่เหลี่ยมต่อไปนี้มีแกนสมมาตรกี่แกน
สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมคางหมู สี่เหลี่ยมด้านขนาด
4. จงวิเคราะห์รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสพร้อมเขียนแกนสมมาตรให้ครบ

บทเรียน เรื่องรูปสามเหลี่ยม

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถบอกชนิดและลักษณะของรูปสามเหลี่ยมได้

รูปสามเหลี่ยม คือ รูปปีกที่ประกอบด้วยด้าน 3 ด้าน มีมุม 3 มุม เช่น

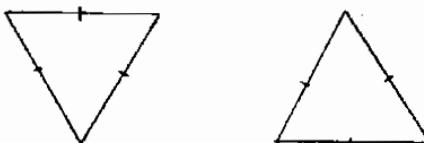
การเรียกชื่อรูปสามเหลี่ยม เรียกตามชื่อตัวอักษรที่มุมห้าง 3 จากรูปข้างบน เรียกว่ารูปสามเหลี่ยม กขก รูปสามเหลี่ยม สษศ และรูปสามเหลี่ยม ล Jarvis ตามลำดับ ซึ่งสามารถแทนได้ด้วยสัญลักษณ์ \triangle กขก \triangle สษศ และ \triangle ล Jarvis

ชนิดของรูปสามเหลี่ยม

รูปสามเหลี่ยมมีหลายชนิด สามารถแบ่งได้ 2 แบบ คือ

1. แบ่งตามลักษณะของด้าน มี 3 ชนิด คือ

1.1 รูปสามเหลี่ยมด้านเท่า มีด้านหัก 3 ยาวเท่ากัน

1.2 รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มีด้านเท่ากัน 2 ด้าน

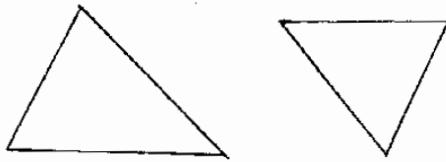

1.3 รูปสามเหลี่ยมด้านไม่เท่า ไม่มีด้านใดเท่ากันเลย

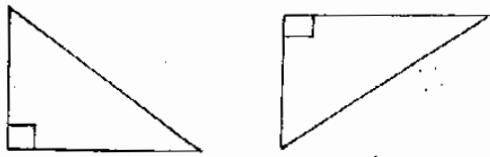

2. แบ่งความลักษณะของมุม มี 3 ชนิด คือ

2.1 รูปสามเหลี่ยมนูนแหลม มีมุมทุกมุมเป็นมุมแหลม

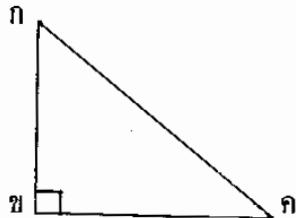
2.2 รูปสามเหลี่ยมนูนมุมฉาก มีมุมหนึ่งเป็นมุมฉาก

2.3 รูปสามเหลี่ยมนูนมีด้าน วั�มุมหนึ่งเป็นมุมบ้าน

ตัวอย่าง

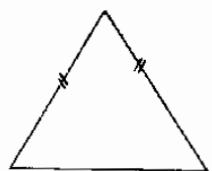
△ กขก แบ่งตามลักษณะของด้านเป็น △ ด้านไม่เท่า

△ กขก แบ่งตามลักษณะของมุมเป็น △ มุมฉาก

แบบฝึกหัด

1. ให้เขียนชื่อชนิดของรูปสามเหลี่ยมลงในช่องว่าง

1)

แบ่งความลักษณะของด้าน.....

แบ่งความลักษณะของมุม.....

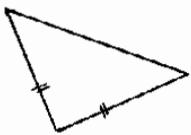
2)

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງດ້ານ.....

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງມຸນ.....

3)

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງດ້ານ.....

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງມຸນ.....

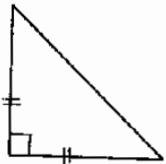
4)

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງດ້ານ.....

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງມຸນ.....

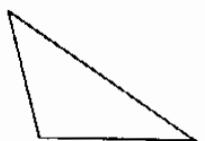
5)

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງດ້ານ.....

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງມຸນ.....

6)

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງດ້ານ.....

ແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງມຸນ.....

2. ໄທຕອບຄໍາຄາມຕ່ອໄປນີ້ໃນກຮຄາຍທີ່ແຈກໃຫ້

- 2.1 ຮູບສາມເລື່ອມແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງມຸນໄດ້ກໍ່ຫຼືນິດ ອະໄວນ້າງ
- 2.2 ຮູບສາມເລື່ອມແມ່ນຄາມລັກຍະຂອງດ້ານໄດ້ກໍ່ຫຼືນິດ ອະໄວນ້າງ
- 2.3 ຮູບສາມເລື່ອມໜ້າຈົ່ວມື້ລັກຍະອຍ່າງໄຣ
- 2.4 ຮູບສາມເລື່ອມມຸນຈາກມື້ລັກຍະອຍ່າງໄຣ
- 2.5 ຈົງກດ້ວຍ່າງລົງຂອງດ້ານ ၁ ທີ່ມີສ່ວນປະກອບເປັນຮູບສາມເລື່ອມ
ອຍ່າງນ້ອຍ 5 ຂົນິດ

คำชี้แจงการปฏิบัติงานกลุ่ม

1. คำชี้แจงการปฏิบัติงานกลุ่มในการเรียนแบบร่วมมือกันทำงาน (กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2)
เปิดเทป...

"สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน วันนี้และอีก 3 วันต่อไป ครูจะให้นักเรียนเรียนบทเรียนเรื่องบทประยุกต์ ความเอกสารที่ครูแจกให้ ซึ่งแบ่งออกเป็นบทเรียนย่อยจำนวน 4 บทเรียน คือ บทที่ 1 เรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วน บทที่ 2 เรื่องโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณหาราคา บทที่ 3 เรื่องเศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อย (ร้อยละ) และบทที่ 4 เรื่องโจทย์ปัญหาการหาร้อยละ ใช้เวลาเรียนห้องหมู่ 4 ครั้ง ๆ ละ 1 บทเรียน ในแต่ละบทเรียนใช้เวลาเรียน 60 นาที แบ่งเป็นเรียนเนื้อหา 20 นาที และทำแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ 40 นาที โดยให้นักเรียนเรียนกับเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มของตนเอง ขอให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม และให้มีการสับเปลี่ยนกันทุกวัน เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่ม ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มตั้งเป้าหมายเอาไว้ว่าการทำแบบฝึกหัดวันนี้จะพยายามทำให้ได้ถูกต้องกี่ข้อ เพื่อสามารถให้มีกำลังใจที่จะร่วมมือกัน ขณะที่เรียนและทำแบบฝึกหัดนั้น ให้นักเรียนปรึกษาทดลองกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และวิธีการแก้ปัญหาร่วมกัน มีการตัดสินใจร่วมกันทุกคน โดยหัวหน้ากลุ่มจะเป็นผู้ดำเนินการและดูแลประสานงาน และกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นทุกคน และให้ช่วยกันสรุปว่าวิธีการคิดหาคำตอบที่ถูกที่สุด คือที่สุด ห้ามย่างไร โดยที่สมาชิกทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมทุกคน สมาชิกคนใดยังไม่เข้าใจวิธีการในการคิดหาคำตอบ ให้กลุ่มพยายามอธิบายหรือบอกแนวทางให้ทราบก่อนที่จะผ่านไปทำแบบฝึกหัดข้ออื่น สมาชิกคนใดไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่ม ขอให้หัวหน้ากลุ่มชี้แจงให้ทราบว่าคิดตอนใดแม้จะถูกต้อง แต่ถ้าไม่ผ่านมติของกลุ่มครูจะไม่ตรวจสอบให้คะแนน จะตรวจเฉพาะข้อที่สมาชิกร่วมกันคิดเท่านั้น"

2. คำชี้แจงการปฏิบัติงานกลุ่มในกลุ่มการเรียนแบบเดิม (กลุ่มทดลองที่ 3 และกลุ่มทดลองที่ 4)
เปิดเทป...

"สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน วันนี้และอีก 3 วันถัดไป ครูจะให้นักเรียนเรียนบทเรียนเรื่องบทประยุกต์ตามเอกสารที่ครูแจกให้ ซึ่งเมื่อออกเป็นบทเรียนย่ออยู่จำนวน 4 บทเรียน คือ บทที่ 1 เรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วน บทที่ 2 เรื่องโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการคูณการหาร บทที่ 3 เรื่องเศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อย (ร้อยละ) และบทที่ 4 เรื่องโจทย์ปัญหาการหารร้อยละ ใช้เวลาเรียนห้องหมัด 4 ครั้ง ๆ ละ 1 บทเรียน ในแต่ละบทเรียนใช้เวลาเรียน 60 นาที แม่งเป็นเรียนเนื้อหา 20 นาที และทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ 40 นาที โดยให้นักเรียนเรียนกับเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มของตนเอง ขอให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกหัดให้ถูกต้อง และให้ได้มากที่สุด นักเรียนจะมีวิธีคำนวณการอย่างไรขอให้แต่ละกลุ่มคำนวณเอง และให้ส่งแบบฝึกหัดเป็นผลงานของกลุ่ม ผู้นักเรียนมีปัญหาอะไรขอให้ตัวแทนกลุ่มมาปรึกษาครูได้"

คำชี้แจงการกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรง

1. คำชี้แจงการกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงแบบร่วมมือ (กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 3)

เปิดเทป...

"การเรียนในแต่ละครั้งจะมีรางวัลให้นักเรียนเป็นบัตรคูปอง ซึ่งเป็นบัตร แข็งสีชมพู ด้านหน้ามีข้อความเขียนว่า "รางวัลแห่งความร่วมมือ" ด้านหลังจะ มีลายเขียนของผู้วิจัยกำกับไว้ (แสดงตัวอย่างให้นักเรียนดู) บัตรคูปองนักเรียน สามารถเก็บสะสมไว้แลกสิ่งของตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้ ในตารางที่แจกให้ การให้รางวัลเด่นๆ ครั้งจะให้เป็นผลงานของกลุ่ม คือทุกคนในกลุ่มจะได้รับรางวัล เท่ากัน จะนับ ทุกคนในกลุ่มต้องร่วมมือกันอย่างเต็มที่เพื่อผลสำเร็จของกลุ่ม โดย ครูจะให้นักเรียนตั้งเกณฑ์เบื้องต้นร่วมกับครูว่า นักเรียนทำแบบฝึกหัดได้ช้อจัง จะได้รับบัตรคูปอง 1 ใบ (ผู้วิจัยควบคุมไว้ไม่ให้ต่ำกว่า 6 ช้อ) แบบฝึกหัด 1 ช้อ จะมีคะแนน 1 คะแนน กลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับบัตร คูปองทุกคน ๆ ละ เท่ากันตามผลงานที่กลุ่มทำได้ ซึ่งแบบฝึกหัดครูจะนำไปตรวจ ให้คะแนน แล้วนำมาแจกให้นักเรียนในวันถัดไปพร้อมกับบัตรคูปอง และนักเรียน สามารถเก็บบัตรคูปองไว้แลกเปลี่ยนสิ่งของในวันสุดท้ายของการเรียน"

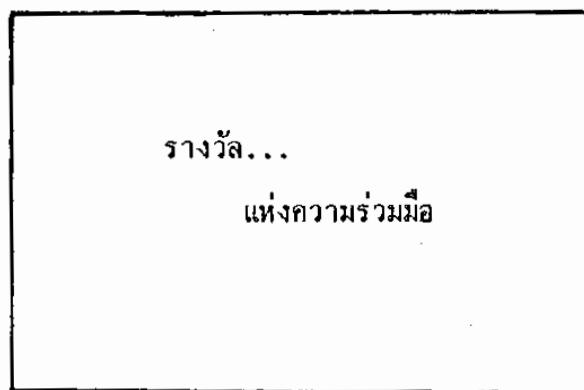
2. ก้าวสู่การกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงแบบขั้นๆ (กลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 4)

เปิดเทป...

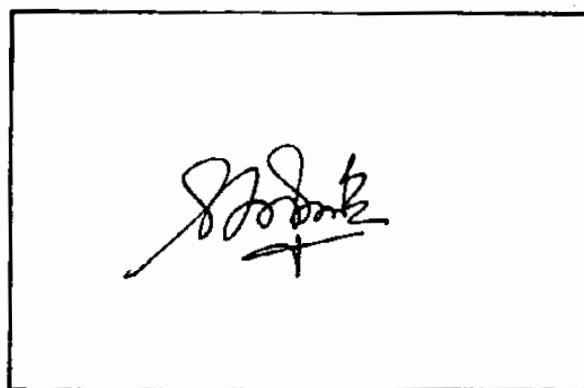
"การเรียนในแต่ละครั้งจะมีรางวัลให้นักเรียนเป็นบัตรคูปอง ซึ่งเป็นมัตตา แข่งสีชมพู ด้านหน้ามีข้อความเขียนว่า "รางวัลแห่งความร่วมมือ" ด้านหลังมีลายเขียนของผู้วิจัยกำกับไว้ (แสดงตัวอย่างให้นักเรียนดู) บัตรคูปองนี้นักเรียนสามารถเก็บสะสมไว้แลกเปลี่ยนสิ่งของได้ตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้ในตารางที่แจกให้ การให้รางวัลแต่ละครั้งจะให้เป็นผลงานของกลุ่มคือทุกคนในกลุ่มจะได้รับรางวัลเท่ากัน จะนับ ทุกคนในกลุ่มจะต้องร่วมมือกันอย่างเต็มที่เพื่อผลสำเร็จของกลุ่ม ครูจะให้รางวัลเฉพาะกลุ่มที่ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เท่านั้น และกรณีที่มีกลุ่มทำได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เท่ากันหลายกลุ่ม ก็จะได้รับรางวัลเท่ากัน"

ตัวอย่างบัตรคูปอง

ตัวหน้า

ตัวหนังสือ

ภาพประกอบ 4 ตัวอย่างบัตรคูปอง

ตารางแลกเปลี่ยนคูปอง

จำนวนบัตรคูปอง	สิ่งของที่จะได้รับ
1 ใน	ยางลบ 1 แท่ง
2 ใน	ไม้บรรทัด 1 อัน
3 ใน	ดินสอ 1 แท่ง
4 ใน	ปากกา 1 ด้าม

ภาพประกอบ ๖ ตารางแลกเปลี่ยนคูปอง

หมายเหตุ เกณฑ์การแลกเปลี่ยนคูปอง

คะแนน	6	คะแนน	แลกบัตรคูปองได้	1 ใน
คะแนน	7	คะแนน	แลกบัตรคูปองได้	2 ใน
คะแนน	8-9	คะแนน	แลกบัตรคูปองได้	3 ใน
คะแนน	10	คะแนน	แลกบัตรคูปองได้	4 ใน